

Hvorfor skal et nyt dåbsritual autoriseres ud i mindste detalje?

Let revideret indlæg den 10. december 2025 i Kristeligt Dagblad. [KD's overskrift: "Ikke alle dåbens ritualer giver mening. Sæt præsterne fri"]

Af Georg Klinting, organist og pastor emeritus

Dåbskommissionens formand, biskop Thomas Reinholdt Rasmussen, har i en kronik den 25. november antydnet, hvad der skal ske, når kommissionen har afsluttet sit arbejde. Jeg bed mærke i disse to sætninger:

"Ifølge kommissoriet skal et eventuelt revideret ritual for dåb autoriseres i sin helhed. Det betyder, at eventuelle valgmuligheder skal være autoriserede."

Som jeg læser de citerede sætninger, synes det nærmest på forhånd afgjort, at et eventuelt kommende dåbsritual skal gennemautoriseres fra ende til anden. Det vil i givet fald betyde, at ikke bare ritualets kerneindhold autoriseres, men også de valgmuligheder, som ritualet måtte indeholde.

Jeg vil nu opfordre til, at man nøjes med at autorisere dåbsritualets kerneindhold og lader resten have vejledende status. En sådan begrænset autorisering kendes fra ritualet for begravelse/bisættelse, hvor kun selve jordpåkastelsen er autoriseret, medens resten er vejledende.

I midtvejsrapporten lægger kommissionen i virkeligheden op til noget tilsvarende, idet man uden forbehold anerkender nøddåb som en fulgyldig dåb, selv om ritualet er reduceret til det absolut nødvendige. Rapporten udtrykker det i denne sætning:

"En dåb i den treenige Guds navn er, som nøddåbsritualet illustrerer, altid en fulgyldig dåb".

Når nøddåb trods det kortfattede ritual er en fulgyldig dåb, så kunne den ordinære dåb i kirken i princippet nøjes med overøsning i den treenige Guds navn, dåbsbekræftelse og Fadervor.

Men til forskel fra nøddåben omfatter kirkens dåbshandling jo også korstegnelse, dåbsbøn, skriftlæsninger, forsagelse og trosbekendelse. Disse ting har ikke adresse til barnet, men til de voksne mennesker, som er til stede. Som dåbsvidner skal vi mindes vi om, at dåben er indvielse til at tilhøre Kristus og meddelelse af barnekår hos Gud Fader.

Nu er der bare delte meninger om, hvad kirkens dåbshandling specifikt skal minde os om. Det er tankevækkende, at dåbskommissionen trods to års anstrengelser ikke har kunnet samle sig om ét og samme forslag til den indledende dåbsbøn i ritualet. Kommissionen har lagt hele seks forskellige forslag på bordet.

Når kommissionen er i vildrede med, hvad der bør bedes om i den indledende dåbsbøn, så må det oplagte svar være, at kommissionen overlader valget af dåbsbøn til dåbsritualets brugere. Det vil først og fremmest sige de præster, som fremover i lange tider skal leve med det nye dåbsritual og gerne skulle kunne stå inde for dets indhold.

Det vil være naturligt, at et kommende dåbsritual indeholder vejledende eksempler på, hvad der kan bedes om. Men præsterne skal have frihed til at vælge en dåbsbøn, de kan stå inde for. De bør have frihed til om nødvendigt selv at formulere dåbsbønnens ordlyd.

Noget tilsvarende kan siges om ritualets tekstlæsninger. De angivne tekstlæsninger bør være vejledende. Det er jo alene med sigte på menighedens opbyggelse, at der læses bibeltekster, og i den konkrete situation kan visse bibelske tekster måske være mere relevante end andre.

Konklusion: I et revideret dåbsritual bør kongelig autorisation kun omfatte selve den nøgne dåbshandling. Alt det øvrige i ritualet bør have vejledende status.